

REDE UITGESPROKEN DOOR LODE ZIELENS BIJ DE
TERAARDEBESTELLING OP 18 SEPTEMBER 1937

Lieve Vriend!

NU gij zwijgt en altijd zwijgen zult, nu zullen wij trachten iets te zeggen, van wat ons hart reeds lang bewaart en dat wij nooit volledig hebben kunnen uiten, omdat gij het ons niet hebt toegelaten.

Wij hooren nog den warmen klank van uw stem, wij zien nog de flonkering in uw oogen, wij voelen nog den druk van uw zachte hand; en onze ziel weet voor immer welk een mensch gij waart in de diepste en ruimste beteekenis van dit woord.

Wij zijn tot u gekomen met de eerste, geschreven zwellingen van ons gemoed; tot u, omdat gij niet ongenaakbaar zeteldet op een Olympusje van zelfverheerlijking; omdat gij u niet verhuldet in een wolkje van ijdele en ledige zelfverzekerdheid en we zekerheid wilden hebben, omdat we een andere stem wilden hooren klinken boven den twijfel in ons.

Uw eenzaamheid was immers niet bitter en uw nederlagen waren nooit hopeloos.

Gij hadt den troost van de schoonheid gevonden in dit eenvoudig mensch-zijn, diep en ruim.

Gij kendet „dit stil verdriet dat leven heet” en wist hoe de blijdschap doortrokken kan zijn van het zilt der melancholie, omdat een droom nooit geheel wordt vervuld en omdat afgronden liggen tusschen droom en daad.

Maar gij wist ook van het zwoegen der eenzamen in nachtelijke uren en de beelden van uw jeugd sprongen in u óp, als een jong gemoed tot u kwam en stamelend verhaalde van die wonderlijke bevingen, van die trillingen en van een strijd, menigvuldig en op vele gebieden beleden, toen een schuchtere ziel een klankbord zocht. Gij hebt nooit uw eigen jeugd verloochend; — en de idealen daarvan; zoo konden wij, die jongeren in wier naam ik waag te spreken, tot u komen en gij begreept. Gij onderkendet in de facetten van onze belijdenissen de drama's van dezen verscheurden tijd, waarop wij ieder naar eigen inzicht reageerden. Gij hebt altijd dit inzicht geëerbiedigd, al was dit het uwe niet.

Het gelaat van de aarde is versluierd; met onstuimige vaart jagen de wolken over de wereld. En indien, in het verkwijnende licht, in u een angst opstond, de angst die in ons allen siddert en somberheden uw elan eenigszins hebben kunnen fnuiken, dan hebt gij uw oud en trouw hart verwarmd aan het werk, dat gij zaagt tot stand komen, dit werk der jongeren, waarvan er velen hier zijn en die u maar teruggaven wat gij hun schonkt:

de eerbiedigende liefde voor den mensch en voor het leven,

het bereid zijn tot het aanvaarden van de schoonheid, zoowel in de